

2025

JAARVERSLAG 2025

In memoriam

Tomas Legrand

In 2025 nam de Vlaamse Hogescholenraad geheel onverwachts afscheid van Tomas Legrand.

Tomas Legrand startte zijn loopbaan in 1998 aan het Hoger Instituut voor Bedrijfsopleiding (HIBO), een van de rechtsvoorgangers van de huidige Arteveldehogeschool. Gedurende 24 jaar bekleedde hij er, na een start als docent, verschillende directiefuncties: eerst als opleidingsdirecteur en later als directeur Personeel en Financiën.

Sinds 2017 was hij algemeen directeur van de Arteveldehogeschool en ook bestuurder in de Vlaamse Hogescholenraad. Jarenlang was hij daarin tevens voorzitter van de werkgroep Financieringsbeleid.

In februari 2025 gaf hij als algemeen directeur van de Arteveldehogeschool na acht jaar de fakkel door aan Isabelle De Wulf. Na een rijkgevulde loopbaan waarin hij erg veel betekend heeft voor de Arteveldehogeschool en het hoger onderwijs in Vlaanderen zou hij 1 december 2025 met pensioen gaan.

Tomas was bovenal een fijne mens, een warme persoonlijkheid met een enorme passie voor de projecten waarin hij geloofde. Hij maakte tijd voor persoonlijke gesprekken, geloofde sterk in het potentieel van zijn studenten en combineerde visie met menselijkheid. Hij had een groot vertrouwen in samenwerking, innovatie en internationale uitwisseling.

De hele Vlaamse Hogescholenraad was erg aangedaan door dit plotse overlijden. Wij leven mee met de familie, de vele vrienden van Tomas en de gehele Arteveldehogeschool.

Tomas werd 61 jaar en overleed op 11 juli 2025 na een ongeval in Frankrijk.

Sterke hogescholen in een veranderende context

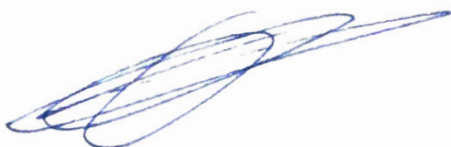
2025 stond voor de Vlaamse hogescholen in het teken van beweging en verantwoordelijkheid. De maatschappelijke verwachtingen tegenover het hoger onderwijs blijven groeien: hogescholen leiden steeds meer studenten op, versterken via praktijkgericht onderzoek het innovatievermogen van bedrijven en organisaties, en dragen bij aan oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Tegelijkertijd staan zij onder druk door budgettaire beperkingen, beleidswijzigingen en een snel veranderende internationale context.

In dat spanningsveld blijven de hogescholen hun rol opnemen als toegankelijke kennisinstellingen die onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening verbinden. Hun kracht ligt in de nauwe samenwerking met het werkveld, hun sterke regionale verankering en hun vermogen om kennis snel te vertalen naar concrete toepassingen.

De Vlaamse Hogescholenraad speelde ook in 2025 een verbindende rol in dit landschap. Als gesprekspartner van overheden en maatschappelijke actoren bracht zij de gezamenlijke standpunten van de hogescholen naar voren en faciliteerde zij samenwerking tussen instellingen. Door overleg, kennisdeling en gezamenlijke initiatieven droeg zij bij aan een coherente beleidsontwikkeling in het hoger onderwijs.

Dit jaarverslag wil een overzicht geven van de belangrijkste dossiers en initiatieven van het voorbije jaar. Het toont hoe de 13 Vlaamse hogescholen, ondanks een complexe beleidscontext, blijven investeren in kwaliteitsvol onderwijs, sterke lerarenopleidingen, praktijkgericht onderzoek, internationale samenwerking en een inclusief studentenbeleid.

Zo blijven de Vlaamse hogescholen bouwen aan hun maatschappelijke opdracht: talent ontwikkelen, innovatie versterken en bijdragen aan een duurzame en veerkrachtige samenleving.

Veerle Hendrickx
voorzitter

Eric Vermeylen
secretaris-generaal

Onderwijsbeleid met oog voor kwaliteit én realiteit

De onderwijsdossiers van 2025 tonen aan hoe sterk hogescholen balanceren tussen beleidsvernieuwing, kwaliteitsbewaking en praktische uitvoerbaarheid. Door afstemming, kennisdeling en dialoog met overheid en partners blijven de hogescholen bouwen aan een toekomstgericht onderwijsaanbod dat toegankelijk is, maatschappelijk relevant blijft en inspeelt op nieuwe uitdagingen. 2025 stond in het teken van aanhoudende budgettaire druk, toenemende maatschappelijke verwachtingen en het eerste uitvoeringsjaar van een nieuw Vlaams regeerakkoord.

Studievoortgang en drempeldecreet

Een belangrijk dossier in 2025 was de opvolging van het drempeldecreet. Binnen de Vlaamse Hogescholenraad werd intensief uitgewisseld over complexe casussen in de toepassing van de drempelregelgeving. De doelstelling van deze uitwisseling was niet om tot een uniforme aanpak te komen, maar om praktijken te delen en transparantie te creëren tussen de hogescholen.

De hogescholen stelden vast dat het wijzigen voor de student van een opleiding of instelling binnen de vastgelegde drempels bijzonder arbeidsintensief is voor de hogeschool. Bovendien bracht de implementatie van de regelgeving aanzienlijke bijkomende taken met zich mee voor opleidingen, studentenbegeleiding, administraties en IT-afdelingen. Ook werd gezamenlijk een voorstel geformuleerd over de omgang met vroege uitschrijvers.

Daarnaast werden in 2025 de eerste, nog voorlopige cijfers over de toepassing van de drempels verzameld. Deze cijfers werden bewust nog niet gekoppeld aan beleidsconclusies, maar vormen wel een basis voor een toekomstige evaluatie.

Op vraag van de minister bundelde de Vlaamse Hogescholenraad haar eerste ervaringen. Daarbij werd benadrukt dat de huidige regelgeving weinig rekening houdt met de complexe realiteit van hogescholen en studenten, met bestaande administratieve systemen en met het instellingseigen beleid rond studievoortgang. De hogescholen pleitten daarom voor een beleid dat sterker inzet op studie-efficiëntie in plaats van louter op studieduur. Het overleg hierover wordt in 2026 verdergezet.

Programmatie en rationalisering van het aanbod

In het najaar vroeg de minister de Vlaamse Hogescholen-

raad om het opleidingsaanbod verder te rationaliseren, in samenhang met de financiering van graduaatsopleidingen. Deze oefening wordt voortgezet in combinatie met het overleg over een nieuw programmatiemodel.

In afwachting van een verfijnd kader bleef de eerder afgesproken standstill van kracht, waardoor tussen juli 2023 en juli 2025 geen nieuwe opleidingsaanvragen werden ingediend. Wel werden in 2025 wijzigingen aan het bestaande aanbod voorgesteld, telkens vanuit consensus onder de betrokken aanbieders en met het oog op actualisering.

Kennisdeling en gezamenlijke voorbereiding

Naast beleidsopvolging bleef de Vlaamse Hogescholenraad inzetten op kennisdeling en uitwisseling tussen hogescholen en met relevante partners. In 2025 gebeurde dat onder meer rond interinstitutionele samenwerking, beroepskwalificatietrajecten, EVC-trajecten en de voorbereiding op nieuwe instroom in graduaatsopleidingen in het kader van de modernisering van het secundair onderwijs.

Ook thema's zoals doorstroom en curriculumontwikkeling, het gebruik van artificiële intelligentie in eindwerken en de ontwikkeling van microcredentials kwamen aan bod. Deze uitwisseling versterkt de gezamenlijke slagkracht van hogescholen en ondersteunt een coherente beleidspositie in een snel evoluerende onderwijscontext.

Graduaatsopleidingen als maatschappelijke hefboom

Graduaatsopleidingen blijven een cruciale maatschappelijke rol vervullen. Deze beroepsgerichte opleidingen leiden in twee jaar tot een kwalificatie op niveau 5 van de Vlaamse en Europese kwalificatiestructuur en dragen substantieel bij aan de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen en leiden op voor diverse knelpuntberoepen.

Sinds de integratie in de hogescholen is het aantal graduaatsstudenten sterk gegroeid: van ongeveer 10.000 ingeschreven studenten in 2019 naar bijna 26.000 studenten in het academiejaar 2024-2025.

In 2025 werd, samen met de SERV, een gezamenlijk advies voorbereid waarin de randvoorwaarden voor het behoud van kwaliteit werden benadrukt. Daarbij ging het om een adequate en structurele basisfinanciering, stimulerende maatregelen om voldoende werkplekken voor werkpleklers te garanderen en een efficiënt programmatieproces.

Daarnaast leverde de Vlaamse Hogescholenraad advies ter voorbereiding van verschillende onderwijskwalificaties. Goedkeuring daarvan is noodzakelijk om graduaatsopleidingen te ontwikkelen of aan te passen.

In 2025 bracht de Vlaamse Hogescholenraad advies uit ter voorbereiding van:

- de wijziging van de onderwijskwalificatie winkelmanagement;
- de onderwijskwalificatie ervaringsdeskundige;
- de onderwijskwalificatie farmaceutisch technisch assistentie;
- de onderwijskwalificatie educatief begeleider jonge kinderen.

Na goedkeuring van deze onderwijskwalificaties formuleerden de hogescholen de domeinspecifieke leerresultaten.

Dit gebeurde voor:

- praktijkassistentie in de gezondheidszorg;
- laboratoriumassistentie;
- informatiebeheer.

Met de twee laatste onderwijskwalificaties werd ook het proces van de omvorming van de voormalige HBO5-opleidingen afgerond.

Vertrouwen in de eigen regie

Kwaliteitszorg vormt een essentieel fundament onder het hoger onderwijs. Hogescholen dragen een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid en willen tegelijk ruimte behouden om kwaliteit te ontwikkelen vanuit hun eigen context, sterktes en opleidingsprofielen. Het Vlaamse kwaliteitszorgstelsel, ontwikkelen én bewaken dat sinds 2018 werkt met instellingsreviews in een cyclus van zes jaar (2019-2025), vertrekt vanuit dat principe van de eigen regie.

In 2025 werd een eerste systeemevaluatie uitgevoerd door de overheid. Deze evaluatie bood een belangrijk moment om terug te kijken op de werking van het stelsel en om gezamenlijke aandachtspunten voor verdere verfijning te formuleren.

Evaluatie van het kwaliteitszorgsysteem

De evaluatie bevestigde dat het huidige model in eigen regie effectief is en geen ingrijpende aanpassingen op systeemniveau vereist. Binnen de Vlaamse Hogescholenraad werden de ervaringen van de hogescholen verzameld en besproken.

Instellingen benadrukten daarbij de nood aan verdere transparantie van processen, procedures en instrumenten. Er werd gewezen op het belang van grotere consistentie en continuïteit in de begeleiding en meer voorspelbaarheid in timing en aanpak bij externe kwaliteitszorgprocedures.

Deze aandachtspunten werden vertaald in suggesties tot verfijning van de beoordelingskaders. Ze werden overgemaakt aan de minister en vormden aanleiding tot overleg met de NVAO over de verdere operationalisering.

Op basis van deze evaluatie werd bovendien beslist om de systeembrede analyse te schrappen, in overleg met overheid en universiteiten.

Kwaliteitsborging van lerarenopleidingen

De Vlaamse Hogescholenraad volgde in 2025 ook nauwgezet de lopende studie naar de kwaliteitsborging van de lerarenopleidingen, in uitvoering van het regeerakkoord. Hoewel een voorstel tot co-creatie van de studie werd aangereikt, werd hier niet op ingegaan.

Er werd ook een voorstel geformuleerd om eventuele toekomstige kwaliteitscontrole in te bedden in het bestaande stelsel van kwaliteitszorg in eigen regie. De resultaten van de studie en het verdere beleidsmatige overleg worden in 2026 verwacht.

Binnen de Vlaamse Hogescholenraad werd bovendien ingezet op uitwisseling rond lopende accreditaties van graduaatsopleidingen en de gefaseerde omvorming van het graduaat basisverpleegkunde. Door ervaringen te delen, versterken hogescholen hun onderlinge expertise

Heldere trajecten en toekomstgericht

en vergroten ze hun gezamenlijke slagkracht in het beleid over kwaliteitsborging.

Door ervaringen te bundelen, overleg te voeren en beleidsvoorstellen te formuleren, blijft de Vlaamse Hogescholenraad ook in dit domein een verbindende actor.

Kwaliteit als gedeelde verantwoordelijkheid

De kwaliteitszorgdossiers van 2025 bevestigen het belang van een stelsel dat vertrouwen combineert met helderheid. Hogescholen willen verantwoordelijkheid opnemen voor kwaliteit, maar vragen tegelijk om voorspelbare en transparante externe processen die aansluiten bij hun realiteit. Zo dragen de hogescholen bij aan een kwaliteitscultuur die niet louter controleert, maar versterkt, ondersteunt en ruimte biedt voor duurzame ontwikkeling.

In 2025 werkte de gezondheidszorgopleidingen intensief samen rond concrete vraagstukken. Een belangrijk voorbeeld is de analytische oefening om de omvang en structuur van de brugopleiding van basisverpleegkunde naar de bachelor verpleegkunde helder af te lijnen. Deze gezamenlijke afspraken creëren duidelijkheid voor instellingen en studenten en ondersteunen kwaliteitsvolle en haalbare doorstroomtrajecten.

Tegelijkertijd werd op strategisch niveau vooruitgekeken naar de zorgopleidingen van de toekomst. In 2025 vonden de eerste gezamenlijke reflecties plaats over een mogelijke positionering van de opleidingen in het licht van maatschappelijke en beleidsmatige evoluties. Deze voorbereidende denkoefening legt de basis voor een meer uitgewerkte, proactieve positionering en dialoog in 2026.

Van kennis naar toepassing, van samenwerking naar impact

De maatschappelijke en economische uitdagingen waarvoor Vlaanderen staat, vragen om kennis die niet alleen wordt ontwikkeld, maar ook daadwerkelijk wordt toegepast. De afgelopen jaren werd steeds duidelijker dat die vertaalslag niet vanzelf gebeurt. Terwijl kennisinstellingen over een enorme expertise beschikken, bereikt die kennis te vaak onvoldoende snel bedrijven, organisaties en sectoren.

In 2025 kwam die vaststelling scherp naar voren in verschillende beleidsprocessen. Het jaar werd een scharniermoment waarin het belang van praktijkgericht onderzoek nadrukkelijk werd erkend. De hogescholen namen daarin een duidelijke positie in: als kennisinstellingen dicht bij de praktijk, wendbaar en in staat onderzoek te verbinden met onderwijs, een leven-lang-leren en maatschappelijke noden.

Bouwen aan een sterker kennis- en innovatiesysteem

In het kader van de hertekening van het Vlaamse innovatiesysteem engageerde de Vlaamse overheid zich in vijf trajecten om productiviteit en competitiviteit te versterken. Eén traject werd expliciet gewijd aan de hogescholen. Daarmee werd erkend dat praktijkgericht onderzoek essentieel is voor toepasbare innovatie.

Tijdens gesprekken met kabinetten, administraties en intermediaire organisaties brachten de hogescholen hun realiteit onder de aandacht. Ze wezen op knelpunten zoals beperkte valorisatie van onderzoeksresultaten, projectmatige financiering die duurzame expertiseopbouw bemoeilijkt en de nood aan gedeelde onderzoeksinfrastructuur. Tegelijk benadrukten ze hun sterktes: korte doorlooptijden, nauwe samenwerking met het werkveld en een directe link met onderwijs en professionalisering.

Deze dialoog mondde uit in een gezamenlijke strategienota met ambities rond versnelde valorisatie, structurele expertiseverankering, gedeelde infrastructuur en internationale versterking. Ze leidde tot een belangrijke beleidsbeslissing: de Vlaamse regering voorzag middelen om vanaf 2026 de onderzoeks- en innovatiecapaciteit van de hogescholen te versterken. Hun rol als volwaardige kennis- en innovatieactor werd zo expliciet erkend.

Ecosystemen: van ontmoeting naar samenwerking

In 2025 werd sterk ingezet op ecosysteembouw. Samenwerking vraagt immers nabijheid, vertrouwen en continuïteit.

Door structureel overleg met sectoren en clusters werden hogescholen sterker gepositioneerd binnen innovatie-ecosystemen. De samenwerking met de bedrijfscluster ENT.A verhoogde de zichtbaarheid van onderzoekscompetenties en infrastructuur. Ook in sectoren zoals de chemie groeide via overleg met bedrijven en intermediairen de bereidheid om samenwerking structureel te verankeren.

De aanpak bracht nieuwe inzichten rond talentontwikkeling. In dialoog met het werkveld werd duidelijk waar kansen liggen om ondernemersvaardigheden sterker te integreren in onderwijs en onderzoek. Zo versterken opleidingen, onderzoek en arbeidsmarkt elkaar.

Parallel werd ingezet op het dichter bij elkaar brengen van onderzoek en Vlaamse kmo's. Relaties met organisaties zoals UNIZO en Voka werden versterkt, zodat praktijkgerichte kennis beter doorstroomt naar ondernemingen. Lokaal vervullen hogescholen een sleutelrol door onderzoeksresultaten te vertalen naar concrete toepassingen in bedrijven en organisaties.

Internationalisering als hefboom

Internationalisering werd ingezet als hefboom voor innovatie. Met het congres 'Grenzeloos Onderzoek', georganiseerd met Nederlandse partners, kregen Vlaamse onderzoeksgroepen een internationaal podium. Zulke ontmoetingen versterken netwerken en vormen een basis voor toekomstige samenwerkingen binnen Europese programma's.

De Vlaamse Hogescholenraad werkte ook aan structurele afstemming rond internationale beleidskaders. Ze faciliteerde overleg over het meerjarig financieel kader, Horizon Europe en het competitiviteitsfonds, en volgde de Europese onderzoeks- en innovatieagenda op.

Er werden verkennende stappen gezet richting Zwitserland, dat opnieuw volwaardig deelneemt aan Horizon Europe. Deze contacten bieden perspectief op matchmaking en gezamenlijke projectontwikkeling.

Investeren in mensen en kwaliteit

Sterk praktijkgericht onderzoek vraagt middelen én goed ondersteunde onderzoekers. Via het professionaliseringsprogramma INPUT/OUTPUT werd verder geïnvesteerd in kwaliteit en impact.

In 2025 namen meer dan duizend onderzoekers deel aan trainingen, van methodologische verdieping tot communicatie en valorisatie. Samenwerking met externe partners versterkte het programma en stemde het af op actuele noden, zoals het verantwoord inzetten van artificiële intelligentie in onderzoek. INPUT/OUTPUT groeide zo uit tot een gedeelde investering in onderzoekskwaliteit.

Zichtbaarheid en reputatie als motor voor impact

Om de maatschappelijke meerwaarde van praktijkgericht onderzoek zichtbaarder te maken, werd verder gebouwd aan reputatie en herkenbaarheid. Impactmagazines brachten onderzoekers en ondernemers samen en toonden hoe kennis innovatie versnelt. Via digitale kanalen kregen deze verhalen een breed bereik.

Daarnaast werd de *Expertisezoeker* gelanceerd, een digitale tool op de website die snel toegang biedt tot expertise binnen de hogescholen. Door kennis centraal te bundelen, verlaagt de tool de drempel tot samenwerking en versterkt ze de rol van hogescholen als toegankelijke kennispartners.

Samen naar duurzame innovatie

Samenwerking en ecosysteembouw resulteerden in een stevigere verankering van hogescholen binnen het Vlaamse innovatie-ecosysteem. De Vlaamse Hogescholenraad zorgde voor heldere positionering en gecoördineerde vertegenwoordiging, met tastbare beleids- en samenwerkingsresultaten.

Lerarenopleidingen

Samen werken aan kwaliteit, vertrouwen en toekomstgericht onderwijs

De lerarenopleidingen van de Vlaamse hogescholen werken elke dag aan de kwaliteit van het onderwijs van morgen. In 2025, het tweede jaar van de engagementsverklaring, gebeurde dat met een duidelijke focus op samenwerking, reflectie en gedeelde verantwoordelijkheid. Door Vlaanderenbreed afspraken te maken, kritisch in dialoog te gaan met het beleid en samen te leren, tonen de hogescholen dat lerarenopleidingen niet alleen opleiden, maar actief meebouwen aan een sterk en toekomstgericht onderwijsstelsel.

Verdieping van de engagementsverklaring

2025 vormde het tweede jaar van de engagementsverklaring van de lerarenopleidingen. Waar 2024 vooral in het teken stond van opstart en afstemming, lag de focus in 2025 op verdieping, gezamenlijke keuzes en het versterken van vertrouwen tussen opleidingen, scholen en beleid. Door samen te werken over de instellingen heen en het gesprek met het beleid inhoudelijk te blijven voeren, bevestigden de hogescholen hun engagement voor sterke lerarenopleidingen.

Van ambities naar kwaliteitskaders

Na de eerste implementatiefase verschoof de aandacht naar concretisering. De lerarenopleidingen werkten

Vlaanderenbrede kaders uit voor het vrijstellingenbeleid voor zij-instromers, het LIO-traject en de samenwerkingsovereenkomsten met scholen. Deze kaders zorgen voor meer transparantie en duidelijkheid voor studenten, scholen en opleidingen.

De afspraken leggen geen uniformiteit op, maar maken gerichte flexibiliteit mogelijk. Ze definiëren wat gemeenschappelijk is en waar ruimte blijft voor maatwerk. Zo groeit de samenhang binnen het lerarenlandschap zonder de eigenheid van opleidingen te verliezen.

Daarnaast bleven de opleidingen investeren in de professionalisering van lerarenopleiders en mentoren, in ondersteuning van zij-instromers en startende leraren, en in verdere afstemming van curricula.

Dialoog met het beleid

In 2025 waren de lerarenopleidingen intensief betrokken bij de kwaliteitsstudie van de NVAO in het kader van de geplande omvorming van de lerarenopleidingen. Binnen de werkgroep werd deze studie benut als aanleiding voor beleidsdialoog en gezamenlijke reflectie.

Vanuit hun praktijkervaring en onderzoeksinzichten gingen de opleidingen in gesprek over curriculumopbouw, de balans tussen vakinhoud, vakdidactiek en klasmanagement, duurzame partnerschappen met scholen en de professionele identiteit van de leraar. Waar nodig werden kritische bedenkingen geformuleerd, steeds met het oog op duurzame kwaliteitsontwikkeling.

Samen leren en rapporteren

In 2025 bereidden de lerarenopleidingen hun eerste gezamenlijke rapportering voor over de implementatie van de engagementsverklaring in 2024 en 2025. Door ervaringen en knelpunten samen te brengen, ontstaat een duidelijker beeld van hoe hogescholen werken aan kwaliteitsversterking, studeerbaarheid en samenwerking met scholen.

De rapportering dient niet alleen als verantwoording, maar ook als basis voor verdere dialoog met beleid en werkveld.

Starttoetsen

Ook rond de starttoetsen werden verdere stappen gezet. Jaarlijks leggen ongeveer 7.500 studiekeizers deze toetsen af. De resultaten worden steeds systematischer gebruikt om gerichte remediëring en begeleiding bij de instroom in de lerarenopleiding mogelijk te maken.

Daarnaast werd gewerkt aan de wetenschappelijke onderbouwing van de toetsen. In 2025 werd een validiteitsstudie uitgevoerd en een onafhankelijke wetenschappelijke commissie opgericht die waakt over de inhoudelijke en methodologische kwaliteit. Ook het voorbereidend werk voor een cesuurstudie werd opgestart.

Communicatie en stakeholderwerking

De lerarenopleidingen investeerden in 2025 ook in gezamenlijke communicatie en stakeholderwerking. De eerste bouwstenen werden gelegd voor een gedeeld narratief met duidelijke kernprioriteiten, vertrekkend vanuit de realiteit van opleidingen en scholen.

In 2026 wordt hier verder op gebouwd, met als doel het publieke debat over lerarenopleidingen te verrijken en een evenwichtiger beeld te brengen.

Een stabiel samenwerkingsplatform

De werkgroep lerarenopleidingen bleef een belangrijk platform voor overleg, afstemming en gezamenlijke standpuntbepaling. De samenwerking over instellingen heen toont dat gezamenlijke kwaliteitsontwikkeling een structurele manier van werken is.

Ook de komende jaren blijven de lerarenopleidingen inzetten op transparantie, samenwerking en dialoog met beleid en werkveld, met als doel sterke lerarenopleidingen en kwaliteitsvol onderwijs voor elke leerling.

studentenvoorzieningen

Werken aan welzijn, verbondenheid en gelijke onderwijskansen

Studeren in het hoger onderwijs vraagt vandaag meer dan ooit veerkracht. Studenten combineren hun opleiding met werk, kampen met financiële onzekerheid of zoeken hun weg in een steeds complexere samenleving. In die context spelen studentenvoorzieningen een cruciale rol. Zij vormen het eerste aanspreekpunt voor studenten die ondersteuning nodig hebben en dragen rechtstreeks bij aan studiesucces, welzijn en gelijke kansen.

Ook in 2025 stonden studentenvoorzieningen voor grote uitdagingen. Het thema van de studentenhuisvesting blijft actueel en beleidswijzigingen rond de studietoelagen zetten de financiering van de stuvo's verder onder druk.

ESAC25 European Student Affairs Conference Antwerpen

In maart 2025 bundelden de studentenvoorzieningen van de Vlaamse hogescholen en universiteiten de krachten, samen met de European Council for Student Affairs (ECStA) en de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS), voor de organisatie van de European Student Affairs Conference (ESAC25). De conferentie bracht 326 praktijkexperten en onderzoekers uit heel Europa samen rond studentenbeleid. De uitwisseling van de internationale perspectieven op de verschillende uitdagingen stimuleerde wederzijdse inspiratie en creëerde ruimte voor samenwerking en innovatie, met als doel streven naar de best mogelijke ondersteuning van de toekomstige student.

Tijdens het congres kwam het belang van mentaal welzijn en verbondenheid herhaaldelijk aan bod. Een sterke *sense of belonging* blijkt een significante factor voor studiesucces: studenten die zich thuis voelen binnen hun instelling presteren beter, voelen zich mentaal sterker en ontwikkelen belangrijke sociale en maatschappelijke vaardigheden. Maar verbondenheid met de instelling kan pas ontstaan wanneer de basisbehoeften van studenten zijn ingevuld, zoals financiële zekerheid en voldoende betaalbare studentenhuisvesting.

Een toekomstgericht studentenbeleid vraagt om blijvende investeringen in beleidsontwikkeling, innovatieve instrumenten en samenwerking. In een continu veranderende context engageren de studentenvoorzieningen van de hogescholen zich, samen met hun partners, om blijvend in te spelen op de noden van studenten. De conferentie droeg bij aan deze ambitie en inspireert tot het verder organiseren van vergelijkbare initiatieven in de toekomst.

Toegankelijke informatie over studiefinanciering

In 2025 werd de website *Centen voor Studenten* grondig vernieuwd. De website, een initiatief van de Stuvo's van zowel hogescholen als universiteiten (en gefinancierd door VLIR en Vlaamse Hogescholenraad) bundelt alle informatie over studietoelagen, sociale rechten, studentenarbeid en de beschikbare ondersteuning vanuit de instellingen.

De vernieuwing zette sterk in op gebruiksvriendelijkheid en toegankelijkheid, zodat studenten sneller hun weg vinden in vaak complexe regelgeving. De website richt zich niet alleen tot studenten, maar ook tot ouders en partnerorganisaties zoals CLB's, JAC's en OCMW's. Zo draagt *Centen voor Studenten* bij aan heldere en betrouwbare informatieverstrekking en ondersteunt ze een brede groep van betrokken actoren.

Studietoelagen onder druk

Eind 2025 gaf de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring aan een herziening van het decreet studietoelagen. De voorgestelde wijzigingen beperken de toegang tot studietoelagen door bijkomende voorwaarden op te leggen op vlak van leeftijd en studiepuntenopname.

De hogescholen uitten tijdens de onderhandelingen hun bezorgdheid over de mogelijke impact van deze maatregelen. Ze vrezen dat kwetsbare studenten hierdoor hogere drempels ervaren om een haalbaar studietraject samen te stellen. Bovendien dreigt een toename van hulpvragen bij studentenvoorzieningen, zonder dat daar bijkomende middelen tegenover staan.

In 2025 engageerden de hogescholen zich om constructief mee te denken over de verdere uitwerking van de uitzonderingscategorieën. Daarbij blijft het uitgangspunt dat studiefinanciering een hefboom moet zijn voor onderwijskansen, niet een bijkomende selectiedrempel.

Betaalbare en kwaliteitsvolle studentenhuysvesting

Met de inwerkingtreding van het Vlaams Kotlabel op 1 januari werd een nieuw kader gecreëerd rond woningkwaliteit, brandveiligheid en vergunde studentenkamers. Lokale besturen kregen daarbij ruimte om bijkomende voorwaarden te hanteren.

Binnen het overleg tussen hogescholen en universiteiten werd een gezamenlijk kader uitgewerkt voor de facultatieve voorwaarde studentvriendelijkheid. Dit kader werd aangevuld met objectieve criteria en een praktische handleiding, zodat lokale besturen op een onderbouwde manier keuzes kunnen maken. Een belangrijk element daarin is het gebruik van een Vlaams modelhuurcontract, dat duidelijkheid biedt voor zowel studenten als verhuurders en de naleving van de huurwetgeving ondersteunt.

Daarnaast werd beslist om als hogescholen, samen met de universiteiten, een gezamenlijk *case team* en *lerend netwerk* rond studentenhuysvesting op te richten. Dit netwerk faciliteert kennisdeling, afstemming en het ontwikkelen van een meer Vlaanderenbrede aanpak. Tegelijk bleven de hogescholen bij de Vlaamse overheid aandringen op bijkomende investeringen in betaalbare studentenhuysvesting.

Blijvend inzetten op samenwerking

Het voorbije jaar maakte opnieuw duidelijk hoe noodzakelijk studentenvoorzieningen zijn binnen het hoger onderwijs. Ze blijven een ankerpunt voor studenten, vaak op sleutelmomenten in hun studieloopbaan. Binnen de Vlaamse Hogescholenraad zetten de studentenvoorzieningen blijvend in op samenwerking en uitwisseling van expertise, om zo verder te bouwen aan een toekomstgericht studentenbeleid.

Duurzame middelen voor toegankelijk en kwaliteitsvol hoger onderwijs

Een sterk hoger onderwijs veronderstelt een stabiele en toekomstgerichte financiering. Hogescholen staan voor een groeiende maatschappelijke opdracht: ze leiden steeds meer studenten op en dragen via praktijkgericht onderzoek bij aan innovatie en regionale ontwikkeling. Die opdracht vraagt om middelen die meegroeien met de realiteit.

In 2025 kwam het financieringsdebat nadrukkelijker op de voorgrond. De combinatie van een blijvende groei in studentenaantallen, structurele onderfinanciering van de graduaatsopleidingen en aangekondigde besparingen zette het financiële draagvlak van de hogescholen onder druk.

Structurele onderfinanciering van de graduaatsopleidingen

Sinds de introductie van de graduaatsopleidingen kennen deze opleidingen een sterke groei. Het aantal graduaatsstudenten verdrievoudigde in enkele jaren tijd en bereikte in oktober 2025 bijna 33.000 studenten. Die groei weerspiegelt de maatschappelijke relevantie van beroepsgerichte opleidingen die sterk inzetten op werkpleklers en nauwe samenwerking met het werkveld.

Tegelijk bleef de financiering achter op deze ontwikkeling. In 2025 bracht een kostenanalyse duidelijk aan het licht

dat hogescholen jaarlijks aanzienlijke middelen moeten bijpassen om graduaatsopleidingen kwalitatief en veilig te organiseren. Die situatie zet druk op personeel, infrastructuur en onderwijskwaliteit.

Samen met de sociale partners binnen de SERV, kaartten de hogescholen deze problematiek aan bij de Vlaamse regering. Ze pleitten voor structurele maatregelen, waaronder een adequate basisfinanciering, versterking van werkpleklers en een efficiënter programmatieproces. Daarbij werd benadrukt dat graduaatsopleidingen niet alleen bijdragen aan de activiteitsgraad in Vlaanderen, maar ook een belangrijke rol spelen in de verdere democratisering van het hoger onderwijs.

In het kader van de begrotingsopmaak voor 2026 werd deze vraag herhaald. De hogescholen verwelkomden het signaal van de minister van Onderwijs om vanaf 2027,

mits rationalisering van het aanbod, werk te maken van een vast sokkelbedrag en een bijpassing van het groei-mechanisme. Deze intentie vormt een belangrijke stap richting een meer evenwichtige financiering.

Naar een vernieuwd financieringsmodel

Naast de acute knelpunten bleef ook het bredere financieringsmodel onderwerp van reflectie. In aansluiting bij het Vlaams regeerakkoord en de aanbevelingen uit de uitgaventoetsing startten de hogescholen in 2024 een denkoefening over een toekomstgericht financieringsmechanisme voor het hoger onderwijs.

In 2025 werd dit traject verdiept. De werkgroep financieringsbeleid werkte een visietekst uit die als fundament dient voor verdere keuzes. Daarbij werd gestreefd naar een transparant en rechtlijnig model, met aandacht voor vereenvoudiging, gegarandeerde financiering en sociale correcties. Op basis van deze visie werd in het najaar een eerste vertaalslag gemaakt naar een concreet modelvoorstel.

Dit proces verloopt in nauwe afstemming met de universiteiten en in dialoog met de overheid. In 2026 wordt het voorstel verder verfijnd via simulaties en berekeningen, met als doel te komen tot een financieringsmodel dat stabiliteit biedt en ruimte creëert voor duurzame beleidskeuzes.

Besparingen en solidariteit binnen het hoger onderwijs

Het financieringsdebat werd in 2025 verder bemoeilijkt door aangekondigde besparingen voor het hoger onderwijs in de begroting van 2026. De schrapping van de Brusselmiddelen en de beperking van de financiering van niet-EER-studenten tot twee procent riepen bij de hogescholen grote bezorgdheid op.

Tijdens de onderhandelingen in het overlegorgaan hoger onderwijs (VOC-HO) brachten de hogescholen hun standpunten duidelijk naar voren. Ze wezen op het disproportionele effect van de maatregelen tussen instellingen, onderwijsniveaus en studentengroepen, op het gebrek aan overgangsmaatregelen en op de risico's voor de democratisering van het hoger onderwijs. Daarnaast werden vragen gesteld bij de technische uitwerking van de besparingen en bij de garanties voor de resterende legislatuur.

Tegelijk namen de hogescholen hun onderlinge verantwoordelijkheid op. Omdat sommige instellingen zwaarder werden getroffen dan andere, werd een solidariteitsmechanisme afgesproken. De besparingen worden degressief en gespreid over meerdere jaren verdeeld, zodat instellingen de tijd krijgen om hun beleid bij te sturen zonder abrupte kwaliteitsverliezen.

Financiële stabiliteit als voorwaarde voor beleid

De financieringsdossiers van 2025 maakten duidelijk dat financiële keuzes niet losstaan van inhoudelijk beleid. Investeringsin kwaliteit, toegankelijkheid en innovatie vragen om voorspelbaarheid en vertrouwen. Zonder stabiel kader dreigen instellingen vooral reactief te moeten werken, terwijl de maatschappelijke opdracht net vraagt om langetermijnvisie.

Door onderbouwde analyses aan te leveren, gezamenlijke standpunten in te nemen en constructief in dialoog te blijven, namen de hogescholen ook in 2025 hun rol op als verantwoordelijke en betrouwbare beleidsactor.

internationalisering

Verbinden in een veranderende wereld

2025 was een jaar van beweging en onzekerheid. Een nieuwe federale regering trad aan, de Vlaamse regering kondigde in haar septemberverklaring aanzienlijke besparingen aan voor het hoger onderwijs en op Europees niveau werden de eerste contouren zichtbaar van een nieuw Erasmus⁺-programma. Ook de geopolitieke spanningen wereldwijd namen verder toe. In die context stond internationalisering niet ter discussie, maar juist onder druk.

Voor de Vlaamse hogescholen blijft internationalisering nochtans een essentieel onderdeel van hun maatschappelijke opdracht. Internationale samenwerking verrijkt onderwijs en onderzoek, versterkt mondiale competenties van studenten en medewerkers en positioneert Vlaanderen als een open en betrouwbare kennisregio. Ook in 2025 nam de Vlaamse Hogescholenraad daarom een actieve rol op om deze doelstelling te blijven ondersteunen en verdedigen.

Inzicht in mobiliteit en trends

Een belangrijk aandachtspunt in 2025 was het verder uitbouwen van een solide datagrondslag voor internationalisering. De Vlaamse Hogescholenraad werkte verder aan de verzameling en analyse van internationaliserings-indicatoren en zocht naar manieren om deze gegevens overzichtelijk te presenteren. Dat maakt het mogelijk om evoluties over meerdere jaren heen zichtbaar te maken en beleidskeuzes beter te onderbouwen.

Uit deze gegevens bleek duidelijk dat de gevolgen van de pandemie voor studentenmobiliteit grotendeels verwerkt zijn. De tijdelijke terugval in internationale uitwisseling ligt achter ons en studenten tonen opnieuw een uitgesproken interesse in buitenlandse ervaringen tijdens hun studies. Internationale mobiliteit blijft voor hen een belangrijke meerwaarde, zowel academisch als persoonlijk.

Erasmus⁺ en Europese ambities

Op Europees niveau stonden in 2025 de eerste budgettaire discussies over het volgende Meerjarig Financieel Kader centraal. Bij de bekendmaking van de eerste voorstellen voor het Erasmus⁺-programma werd snel duidelijk dat de vooropgestelde middelen onvoldoende zijn om de ambities waar te maken die eerder werden vastgelegd in de resolutie *Europe on the Move*, goedgekeurd tijdens het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie.

Samen met tal van Europese hogeronderwijsorganisaties pleitte de Vlaamse Hogescholenraad voor een ambitieuzer budget dat internationale mobiliteit en samenwerking daadwerkelijk kan versterken. Voor de hogescholen is Erasmus⁺ immers niet alleen een uitwisselingsprogramma, maar een cruciaal instrument om kwaliteit, inclusie en Europese verbondenheid te bevorderen.

Internationale mobiliteit in een geopolitieke context

Dat studenten internationale ervaringen blijven nastreven, bleek ook uit de concrete dossiers die de Vlaamse Hogescholenraad in 2025 behandelde. Zo namen de vragen rond studievisa voor de Verenigde Staten toe. De nieuwe procedures die werden ingevoerd na de aantreding van de nieuwe Amerikaanse administratie in januari 2025 maakten het verkrijgen van een visum complexer.

Ondanks die moeilijkheden bleef de Verenigde Staten een aantrekkelijke bestemming voor Vlaamse studenten. Dankzij een nauwe samenwerking met diplomatieke partners en de Amerikaanse ambassade in Brussel konden studenten hun mobiliteitstrajecten alsnog realiseren. Deze dossiers onderstrepen hoe belangrijk het is dat hogescholen kunnen rekenen op een sterke vertegenwoordiging die knelpunten tijdig signaleert en mee helpt oplossen.

Nieuwe internationale accenten

Tegelijk maakte de Europese Unie in 2025 duidelijke keuzes om haar positie in de wereld te versterken. Met initiatieven zoals het *Pact for the Mediterranean* wil Europa de samenwerking met haar zuidelijke buurlanden verdiepen. Binnen Erasmus+ wordt daarbij extra ruimte voorzien voor samenwerking met landen in de MENA-regio en de Golf, terwijl Egypte toetrad tot het Horizon-programma.

De Vlaamse Hogescholenraad speelde in op deze ontwikkelingen door nieuwe contacten te leggen met partners in deze regio's. Deze eerste stappen vormen de basis voor toekomstige samenwerkingen waarin praktijkgericht onderwijs en onderzoek een duidelijke meerwaarde kunnen

bieden. Zo blijven de hogescholen inspelen op veranderende internationale dynamieken en nieuwe kansen benutten.

Een duidelijke internationale positionering

2025 bracht ook een belangrijke symbolische, maar niet onbelangrijke stap in de internationale positionering van de Vlaamse hogescholen. De Engelstalige benaming '*University of Applied Sciences (and Arts)*' werd opgenomen in de ontwerp teksten van Onderwijsdecreet XXXVI.

Over het gebruik van deze term bestond al jaren consensus binnen het hoger onderwijsveld.

De decretale verankering ervan versterkt de internationale herkenbaarheid van de hogescholen en sluit aan bij gangbare terminologie in de Europese en internationale context. Dit ondersteunt de hogescholen in hun internationale communicatie en samenwerking en draagt bij aan een duidelijke profilering van hun praktijkgerichte missie.

Budgettaire druk

Tegenover deze positieve ontwikkelingen stonden ook moeilijke beleidskeuzes. In 2025 werden aanzienlijke besparingen aangekondigd, zowel voor het nieuwe vijfjarenprogramma voor internationale samenwerking als voor de subsidiëring van niet-EER-diplomastudenten. Deze beslissingen zetten internationale ambities onder druk en hebben directe gevolgen voor instellingen en studenten.

De Vlaamse Hogescholenraad betreurt deze besparingen en bleef benadrukken dat internationale samenwerking geen loutere kost is, maar een investering. Investeren in internationale netwerken en mobiliteit draagt bij aan vrede, veerkracht en competitiviteit, en versterkt de kwaliteit en uitstraling van het Vlaamse hoger onderwijs.

Blijven investeren in verbinding

2025 toonde aan dat internationalisering in een wereld die steeds complexer en onzekerder wordt, geen vanzelfsprekendheid is, maar een beleidskeuze die voortdurende aandacht vraagt.

Internationale samenwerking als hefboom voor mondiale verantwoordelijkheid

Internationale samenwerking staat wereldwijd onder druk. Geopolitieke spanningen, budgettaire beperkingen en verschuivende beleidsprioriteiten zetten ontwikkelingssamenwerking en academische partnerschappen onder toenemende spanning. Tegelijkertijd is het meer dan ooit nodig dat mondiale uitdagingen zoals klimaatverandering en structurele ongelijkheid worden aangepakt via internationale samenwerking, solidariteit en kennisdeling.

In die context bleef Global Minds in 2025 een belangrijk instrument voor de Vlaamse hogescholen om hun maatschappelijke verantwoordelijkheid internationaal op te nemen. Via onderwijs, onderzoek en partnerschappen in het Globale Zuiden dragen hogescholen bij aan duurzame ontwikkeling en aan de vorming van studenten en medewerkers tot betrokken wereldburgers.

Vorbereitung op een nieuw vijfjarenprogramma

2025 stond in het teken van de voorbereiding van het volgende vijfjarenprogramma voor internationale samenwerking. Die voorbereiding verliep in een bijzonder onzekere context. De vorming van een nieuwe federale regering en aangekondigde besparingen op ontwikkelingssamenwerking creëerden grote onzekerheid over de toekomstige middelen.

Tijdens het jaar hing zelfs een mogelijke halvering van de budgetten boven de sector. In afwachting van duidelijke beslissingen hielden de hogescholen rekening met verschillende scenario's. Deze onzekerheid maakte duidelijk dat een voortzetting van de bestaande werking niet vanzelfsprekend was.

In juni 2025 publiceerden de hogescholen daarom de nota over hun uitgangsprincipes voor het volgende programma. Deze nota geeft richting aan de verdere onderhandelingen binnen VLIR-UOS en binnen de Vlaamse Hogescholenraad.

Ze benadrukt de eigenheid van hogescholen als praktijkgerichte kennisinstellingen die via concrete projecten bijdragen aan duurzame ontwikkeling op lokaal niveau en bruggen slaan tussen onderwijs, onderzoek en maatschappelijke praktijk.

Een volwaardige rol binnen het internationale landschap

De hogescholen engageerden zich er in 2025 nadrukkelijk toe om binnen het volgende vijfjarenprogramma hun rol als volwaardige en complementaire partner ten opzichte van de universiteiten verder te versterken in functie van noden bij de lokale partners. Hun praktijkgerichte aanpak vormt een belangrijke meerwaarde binnen internationale samenwerking, zeker wanneer ingezet wordt op toepasbare oplossingen, capaciteitsopbouw en lokale verankering.

Dankzij de gezamenlijke voorbereiding en inhoudelijke inbreng konden tegen het einde van 2025 de grote lijnen van het toekomstige portfolio worden vastgelegd. Daarbij werd bevestigd dat hogescholen opnieuw toegang zullen hebben tot het volledige programma-aanbod. Ook GROW, een nieuw programma, dat sterk aansluit bij het praktijkgerichte DNA van de hogescholen, werd in voorbereiding genomen en wekt grote verwachtingen binnen het netwerk.

Daarnaast ging bijzondere aandacht naar samenwerking met externe actoren, met als doel de internationale aanwezigheid van Vlaamse kennisinstellingen beter te bundelen en de complementariteit binnen het bredere Belgische engagement te versterken.

Leren uit cijfers en praktijkervaring

In aanloop naar de nieuwe programmaperiode werd ook kritisch gekeken naar de deelname van hogescholen aan internationale projectoproepen. Vergelijkingen toonden aan dat het slaagpercentage van hogescholen vergelijkbaar is met dat van universiteiten, maar dat het aantal ingediende projecten beduidend lager ligt.

Deze vaststelling toont het belang aan van verdere ondersteuning en versterking van internationale projectwerking binnen de hogescholen. Tegelijk bevestigen de cijfers dat, wanneer hogescholen projecten indienen, zij dit met een hoge kwaliteit doen. De analyse voedt het bredere debat over schaal, ondersteuning en strategische positionering binnen internationale samenwerking.

Bouwen aan mondiale competenties

Ondertussen is dan ook het derde Global Minds-jaar van het tweede vijfjarenprogramma (FYP2) voorbij. Net als in het vorige programma werkten de 13 hogescholen onder leiding van de Vlaamse Hogescholenraad samen als een consortium aan Global Minds 2.0 en zijn ambitieuze doel: een internationale gemeenschap van betrokken burgers die de overgang naar een rechtvaardige en duurzame samenleving helpen faciliteren.

Om dit te bereiken organiseerden de hogescholen tal van activiteiten die leiden tot hercreëren van *agents and drivers of change*. Zo werden in het academiejaar 2024-2025 binnen Global Minds 151 personeelsmobiliteiten, 75 studentenmobiliteiten, 30 internationale uitwisselingsprojecten, 9 bewustmakingsactiviteiten en 24 oproepen georganiseerd.

Tijdens deze activiteiten gaat er aandacht naar duurzaamheid, gendergelijkheid en het principe *'Leave no one behind'*. Zo nemen zowel onze medewerkers en studenten als partners uit het zuiden via educatieve programma's en methoden deel aan gezamenlijke globale leertrajecten en verwerven ze mondiale competenties die nuttig zijn in hun toekomstige leer-, werk- en besluitvormingsprocessen.

Leave no one behind geldt ook voor de hogescholen zelf, omdat ze in de tweede helft van het jaar toegang kregen tot het volledige portfolio van VLIR-UOS, wat betekent dat ze kunnen deelnemen aan alle projectoproepen, wat resulteerde in twee ICP-programma's (geaccrediteerde internationale studieprogramma's) en de deelname van ten minste twee hogescholen aan elke IUS (institutionele universitaire samenwerking) bedoeld voor een langdurige samenwerking tussen Vlaamse instellingen en partnerinstellingen.

Internationale samenwerking met maatschappelijke meerwaarde

Global Minds illustreert dat door onderwijs, onderzoek en maatschappelijke betrokkenheid te verbinden, de hogescholen bijdragen aan duurzame verandering, zowel internationaal als lokaal.

Samen aanbesteden als hefboom voor kwaliteit, efficiëntie en schaalvoordeel

Hogeronderwijsinstellingen staan voor steeds complexere aankoop- en contractdossiers. De eisen rond kwaliteit, juridische correctheid en financiële onderbouwing nemen hand over hand toe. Wanneer hogescholen en universiteiten afzonderlijk onderhandelen met leveranciers, leidt dat vaak tot dubbel werk en uiteenlopende contractvoorwaarden. Bovendien beschikt niet elke instelling over gespecialiseerde aankoop- of juridische diensten, of over voldoende capaciteit om complexe dossiers langdurig op te volgen.

Gezamenlijke aanbestedingen als strategische hefboom

Gezamenlijke aanbestedingen blijven een belangrijke strategische hefboom voor de Vlaamse hogescholen en universiteiten. Door expertise, noden en onderhandelingskracht te bundelen, werken instellingen efficiënter en behalen ze betere contractvoorwaarden. In 2025 nam de Vlaamse Hogescholenraad opnieuw een centrale rol op in de organisatie en begeleiding van deze trajecten, zowel voor ICT- als voor andere dossiers.

Bundeling van expertise en schaalvoordeel

Het principe is eenvoudig: wat instellingen gemeen hebben, kunnen ze samen aankopen. Door dossiers te centraliseren,

ontstaan schaalvoordelen, sterkere aanbestedingsdocumenten en beter onderhandelde contracten.

De Vlaamse Hogescholenraad treedt daarbij op als coördinator. Ze brengt expertise samen, bewaakt de juridische correctheid en zorgt voor continuïteit over de verschillende trajecten heen. Dat levert tijdswinst op voor de instellingen en bouwt tegelijk duurzame kennis op.

Van behoefteanalyse tot gunning

Binnen vaste overlegstructuren brengen hogescholen en universiteiten hun noden in kaart. ICT vormt het grootste aandeel, maar ook elektronische databanken, consultancy, onderwijsgerelateerde diensten en – in 2025 – zelfs kantoorinrichting maken deel uit van de gezamenlijke trajecten.

Per aanbesteding wordt een kerngroep samengesteld die de inhoudelijke en technische vereisten uitwerkt. Zo hoeft niet elke instelling elk dossier afzonderlijk uit te werken, terwijl inspraak gegarandeerd blijft.

De doorlooptijd varieert. Sommige dossiers worden relatief snel afgerond, andere – zoals studentensoftware en licentieovereenkomsten met grote technologiepartners – vragen een intensief en soms meerjarig traject.

Juridische begeleiding als kwaliteitsgarantie

Juridische expertise is cruciaal. Zodra de inhoudelijke contouren vastliggen, wordt bepaald of een nationale of Europese procedure vereist is. De jurist van de Vlaamse Hogescholenraad volgt elk traject van nabij en stemt de juridische bepalingen zorgvuldig af op de inhoudelijke doelstellingen. Zo wordt niet alleen aan de regelgeving voldaan, maar wordt ook gestuurd op kwaliteit en haalbaarheid.

In 2025 werden enkele bijzonder omvangrijke dossiers afgerond, waaronder de aanbestedingen rond studentensoftware en Microsoft- en Googlelicenties. Daarnaast liepen of startten trajecten voor elektronische databanken, statistische software, marketing- en communicatieactiviteiten en studies rond macrodoelmatigheid van opleidingen.

Bestuurlijke verankering en autonomie

De raad van bestuur beslist over de gunning, op advies van de betrokken werkgroepen. De instellingen verlenen volmacht voor de ondertekening van contracten, maar behouden hun autonomie: deelname aan een aanbesteding verplicht niet tot effectieve afname.

Alle trajecten verlopen strikt binnen het wettelijke kader. Door expertise te bundelen en procedures zorgvuldig te begeleiden, versterken gezamenlijke aanbestedingen duurzaam de efficiëntie en kwaliteit van onderwijs en onderzoek.

Investeren in mensen als fundament van sterke hogescholen

De kwaliteit van het Vlaams hoger onderwijs staat of valt met de mensen die er elke dag vorm aan geven. Medewerkers van hogescholen combineren onderwijs, onderzoek, dienstverlening en begeleiding in een context die voortdurend in beweging is. Dat vraagt niet alleen expertise en engagement, maar ook duurzame ondersteuning, duidelijke kaders en ruimte voor professionele ontwikkeling.

In 2025 stond personeelsbeleid nadrukkelijk in het teken van kennisdeling, werkbaarheid en het opvolgen van nieuwe regelgeving. De hogescholen bleven inzetten op samenwerking en uitwisseling, met als doel hun personeelsleden zo goed mogelijk te ondersteunen in een complexe en veranderende arbeidscontext.

Kennisdeling rond werkbaarheid en leiderschap

Binnen de werkgroep personeelsbeleid lag in 2025 een sterke focus op onderlinge kennisdeling. Hogescholen wisselden ervaringen uit over thema's zoals leiderschap, werkdruk, werkplezier en inclusie. Die uitwisseling bood ruimte om goede praktijken zichtbaar te maken en gezamenlijke uitdagingen te benoemen.

De gesprekken maakten duidelijk dat werkbaarheid een gedeelde zorg is. De combinatie van toenemende verwachtingen, administratieve lasten en maatschappelijke druk vraagt een aanzienlijke inzet van de medewerkers.

Door ervaringen te delen en beleidskeuzes met elkaar te vergelijken, versterken hogescholen hun vermogen om gerichte maatregelen te nemen die bijdragen aan duurzaam personeelsbeleid.

Ook inclusie bleef een belangrijk aandachtspunt. Hogescholen blijven werken aan een werkomgeving waarin diversiteit wordt erkend en waarin medewerkers zich ondersteund voelen in hun professionele ontwikkeling.

Nieuwe regelgeving in uitvoering

Naast inhoudelijke thema's werd in 2025 ook veel aandacht besteed aan de implementatie van nieuwe regelgeving. Beleidswijzigingen hebben vaak een directe impact op personeelsleden en vragen om zorgvuldige afstemming binnen en tussen instellingen.

Een voorbeeld hiervan is de invoering van de mogelijkheid tot fietsleasing, waarbij personeelsleden hun eindejaars-toelage kunnen inzetten voor het leasen van een fiets.

Hogescholen wisselden ervaringen uit over de praktische organisatie en de gevolgen voor personeel en administratie.

Daarnaast volgde de werkgroep de federale pensioenhervorming nauwgezet op. De hervorming zal impact hebben op de pensioendatum en het pensioenbedrag van de personeelsleden, door onder andere de aanpassing van de preferentiële loopbaanbreuk en de verlenging van de termijn van de referentiewedde.

In 2025 werd ingezet op monitoring en informatie-uitwisseling, zodat hogescholen tijdig konden anticiperen op de gevolgen voor hun personeel. Deze opvolging wordt ook in 2026 verdergezet.

Mobiliteit en duurzame loopbanen

In 2025 werd ook werk gemaakt van een beter inzicht in interne mobiliteit binnen de hogescholen. Met het oog op duurzame loopbanen en het behoud van talent schreef de werkgroep personeelsbeleid een openbare aanbesteding uit voor een studie naar interne mobiliteit.

De studie heeft als doel drempels in kaart te brengen die mobiliteit bemoeilijken en aanbevelingen te formuleren om medewerkers meer loopbaankansen te bieden binnen hun instelling. Daarbij wordt zowel gekeken naar onderwijzend als administratief en technisch personeel. De resultaten van de studie zullen in 2026 richting geven aan verdere beleidskeuzes.

Samen werken aan een toekomstgericht personeelsbeleid

De personeelsdossiers van 2025 onderstrepen het belang van samenwerking. Door informatie te delen, ervaringen te vergelijken en gezamenlijk te reflecteren, versterken hogescholen hun positie als werkgevers en creëren ze ruimte voor meer samenhang in beleid.

De Vlaamse Hogescholenraad nam ook hier een verbindende rol op door overleg te faciliteren en expertise samen te brengen. Zo kunnen hogescholen sneller inspelen op nieuwe regelgeving en maatschappelijke evoluties, zonder hun eigenheid te verliezen.

Aanhoudend investeren vergroot het reputatiekapitaal

In 2025 zette de Vlaamse Hogescholenraad verder in op een consequente en doelgerichte communicatie. Een belangrijk deel van de communicatieinspanningen concentreerde zich op het ontsluiten van praktijkgericht onderzoek via het delen van inspirerende verhalen over samenwerking tussen hogescholen en hun partners. Straffe verhalen die de impact die het onderzoek aan de 13 Vlaamse hogescholen via interviews en puike fotografie aanschouwelijk maken.

Website en sociale media

Onderzoek en innovatie vormden een belangrijk inhoudelijk speerpunt in onze communicatie. We brachten een reeks verhalen over praktijkgericht onderzoek samen in een magazine dat zowel in gedrukte vorm als digitaal, en in PDF-vorm via de website werden verspreid. De artikels willen tonen hoe hogescholen samen met bedrijven, en organisaties werken aan concrete oplossingen voor maatschappelijke en economische uitdagingen.

Om deze verhalen breder te verspreiden, werden ze ondersteund met filmpjes en actief gepromoot via LinkedIn. Zo bereikten we niet alleen onze vaste doelgroepen binnen het hoger onderwijs, maar ook partners uit het werkveld en een breder publiek dat geïnteresseerd is in innovatie.

Expertisezoeker

In 2025 ontwikkelden we ook de *Expertisezoeker*. Via dit instrument maken we het mogelijk om de opgebouwde kennis uit praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek in

de hogescholen op een toegankelijke manier te verkennen. Dankzij een eenvoudig filteringsysteem kunnen bedrijven, organisaties en beleidsmakers er snel expertise en onderzoekers terugvinden rond specifieke thema's of onderwerpen.

De *Expertisezoeker* helpt zo om de brug tussen onderzoek en praktijk verder te versterken en kan partners inspireren om nieuwe samenwerkingen met hogescholen op te zetten.

Events

Evenementen en vormingen blijven een essentieel onderdeel van onze communicatiemix. Ze brengen mensen samen, stimuleren kennisuitwisseling en versterken het netwerk tussen hogescholen en hun partners.

Een groot deel van deze activiteiten situeert zich binnen het domein onderzoek en innovatie. De INPUT/OUTPUT-sessies zijn ondertussen uitgegroeid tot een vaste en gewaardeerde formule. Daarnaast organiseren we verschil-

lende andere formats, zoals Thematafels, Projectmakers en ImpactMakers, die gericht zijn op het delen van ervaringen en het ontwikkelen van nieuwe ideeën.

Voor medewerkers van de hogescholen organiseren we daarnaast rondetafels waar ruimte is voor reflectie, kennisdeling en beleidsvoorbereiding rond specifieke thema's.

Vlaamse Hogescholenraad - raad van bestuur 2025

Veerle Hendrickx

Karel de Grote Hogeschool - voorzitter

Dennis Cluydts

Erasmushogeschool Brussel - ondervoorzitter

Stijn Coenen

Thomas More Hempen

Koen Goethals

Hogeschool Gent

Simon Van Damme (tot 1 september)

LUCA School of Arts

Pascale De Grootte

AP Hogeschool Antwerpen

Ben Lambrechts

Hogeschool PXL

Veerle Van der Sluys (vanaf 1 september)

LUCA School of Arts

Goedele De Troyer

Thomas More Mechelen-Antwerpen

Tomas Legrand (tot 10 februari)

Arteveldehogeschool

Rowan Van Schaeren

Hogere Zeevaartschool

Frederik D'hulster

Hogeschool West-Vlaanderen

Jan Labbe (vanaf 1 september)

VIVES Hogeschool Noord

Stefan Verheyden

UC Leuven

Kathy Dewitte

VIVES Hogeschool Zuid

Jan Vandekerckhove (tot 1 september 2025)

VIVES Hogeschool Noord

Ann Verreth

Hogeschool Odisee

Isabelle Dewulf (vanaf 10 februari)

Arteveldehogeschool

Marc Vandewalle

UC Limburg

Liesbeth Hens

vertegenwoordiger van de Afdeling Hoger Onderwijs

Vlaamse Hogescholenraad - team 2025

Eric Vermeylen

secretaris-generaal

Ria Bollen

onderzoek & innovatie

Gert Fransen

communicatie & events

Gertie Steukers (vanaf 18 augustus)

*lerarenopleiding,
starttoets lerarenopleiding,
gezondheidszorg*

Charlotte Christiaens

Global Minds

Esther Holleman

*financiering, personeel,
studentenvoorzieningen*

Dennis Van der Kuylen

starttoets lerarenopleiding

Annelies Claes

onderwijs, kwaliteitszorg

Renilde Knevels

internationalisering

Aaron Van Steenlandt (vanaf 1 augustus)

data-analist

David Corradi (tot 31 augustus)

data-analist

Valerie Moeykens

helpdesk starttoets lerarenopleiding

Fio Van Steenlandt

jurist

Werner Dua (vanaf 1 juni)

relatiebeheerder onderzoek & innovatie

Myriam Slock

administratief coordinator

Joeri Deryckere (tot 31 augustus 2025)

*lerarenopleiding,
starttoets lerarenopleiding, kunsten*

Lore Solemé

projectplanner INPUT/OUTPUT

samen, werken voor talent van morgen

Vlaamse Hogescholenraad
Huis Hoger Onderwijs
Sinter-Goedeleplein 14
1000 Brussel, België
www.vlaamsehogescholenraad.be

Cover: Rob Marcelis
Opmaak: Gert Fransen
Verantwoordelijke uitgever: Eric Vermeulen

Wettelijk depot: D/2026/12.784/02